

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
MTIHANI WA KUHITIMU KIDATO CHA NNE**

015

**ELIMU YA DINI YA KIISLAMU
(Kwa Watahiniwa Walioko na Wasiokuwa Shuleni)**

Muda : Saa 3:00

Mwaka: 2020

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu A, B na C zenye jumla ya maswali **kumi na tatu (13)**.
2. Jibu maswali yote katika sehemu A na B na maswali **Matatu (3)** kutoka sehemu C.
3. Sehemu A ina alama **ishirini (20)**, sehemu B alama **thelathini na tano (35)** na sehemu C ina alama **arobaini na tano (45)**.
4. Simu za mkononi na vitu vyote visivyoruhusiwa **havitakiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

SEHEMU A (Alama 20)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

1. Katika kipengele (i) – (xv), chagua jibu sahihi kisha andika herufi yake katika kijitabu chako cha kujibia.

- (i) Ipi ni orodha sahihi ya waandishi wa vitabu vya “Sahihi Sitta”?
- A Tirmidhy, Hambali, Ibin majah, Abuu Daud, Muslim na Bukhari
  - B Muslim, Tirmidhy, Annasai Shaffi, Abuu Daud na Bukhar
  - C Tirmidhy, Annasai, Ibin majah, Annas bin Malik na Muslim
  - D Tirmidhy, Annasai, Ibin majah, Abuu Daud, Muslim na Bukhari
  - E Tirmidhy Annasai, Abu Hurayra, Abuu Daud, Muslim na Bukhari
- (ii) Bainisha vipindi tofauti vya uandishi wa Hadithi za Mtume (s.a.w).
- A Uandishi kipindi cha Mtume (s.a.w), Maswahaba, Tabii na Tabii Tabiina.
  - B Uandishi kipindi cha Abubakar, Umary, Athuman na Ally (r.a).
  - C Uandishi katika vipindi vya Abu huraira, Bibi Aisha, Abdullah bin Umar (r.a).
  - D Uandishi katika vipindi vya Rafii, Samrat na Anas bin Malik.
  - E Uandishi kipindi cha Maswahaba na baada ya maswahaba wote kufa.
- (iii) “Kila jambo jema analolifanya Muislamu ni Sadaka” (Bukhari na Muslim). Kwa mujibu wa sayansi ya Hadithi, Bukhari na Muslim wanasimama katika nafasi gani?
- A Waanzilishi wa Hadithi.
  - B Waandishi wa Hadithi.
  - C Wasimulizi wa Hadithi.
  - D Wadhoofishaji wa Hadithi.
  - E Wasanifishaji wa Hadithi.
- (iv) Bainisha dhana ya kimapinduzi inayolenga kumkomboa mwanadamu kutoka kwenye giza la ujahili na ukafiri na kumpeleka katika mwangaza wa uchamungu.
- A Mustalah Al Hadith
  - B Tarekh
  - C Tawhiid
  - D Fiqh
  - E Sirah
- (v) “Dini ni imani juu ya kuwepo kwa Mwenyezi Mungu muumba.” Ni upi msingi wa upotofu wa tafsiri hii?
- A Imetolewa na makafiri.
  - B Mungu si lazima awe muumba.
  - C Haitoshelezi mahitaji.
  - D Mungu hatambui dini ila Uislamu tu.
  - E Kwa sababu imetokana na kamusi.

- (vi) Kwa nini Mwenyezi Mungu alivileta vitabu vya Taurat, Injili, na Zaburi?
- Kuamsha midahalo baina ya wakristo na waislamu.
  - Ili Kufundisha watu jinsi ya kusoma na kuandika.
  - Kuwapa wanaadamu habari za mambo ya kale.
  - Kuwaongoza wanaadamu katika njia iliyonyooka.
  - Ili kuanzisha fani mbalimbali za kiuchumi na kijamii.
- (vii) Bainisha tofauti kati ya kuchukua Udhu kwa maji na Kutayammamu.
- Kwa Tayammam mtu haruhusiwi kutufu.
  - Tayammam haruhusiwi asiyekuwa mgonjwa.
  - Tayammam haruhusiwi kufanywa na wanawake.
  - Kwa kutayammam mtu haruhusiwi kwenda Arafa.
  - Tayammam inarudiwa kila inapofika swala nyingine.
- (viii) "Uislamu umejengwa juu ya nguzo tano". Kutoeleweka kwa maneno haya ya Mtume (s.a.w), kunathibitishwa na mwenendo upi wa Waislamu?
- kuzipamba ibada zao kwa Sunna nyingi.
  - Kuzitekeleza ibada zote na kwa wingi.
  - Kutekeleza baadhi ya ibada na kuziacha nyingine.
  - Kutekeleza ibada maalumu bila kuzingatia athari zake.
  - Kubuni ibada mpya ili kujiongezea uchamungu.
- (ix) Nini hukumu ya mtu aliyeacha kufunga siku moja kwa makusudi ?
- Atatakiwa ailipe kadha baada ya Ramadhani.
  - Hatoruhusiwa kuendelea kufunga tena siku zitakazobaki.
  - Atatoa kafara ya ngamia mmoja na kumwacha huru mtumwa.
  - Atafunga miezi miwili mfululizo bila kuacha hata siku moja.
  - Hatoweza kuilipa hata kama atafunga mwaka mzima.
- (x) Yupi miongoni mwa Maswahaba hawa wa Mtume (s.a.w) ni kati ya waandishi wa Qur'an?
A Uba'y bin Kaab	B Ammar bin Yasir
C Anas bin Malik	D Bilal bin Rabaa
E Ibn Abbas	
- (xi) Ni ipi tofauti ya msingi baina ya Qur'an na Hadithi?
- Qur'an ina sura nyingi kulinganisha na Hadithi.
  - Qur'an imeshuka usiku na Hadithi zimeshuka mchana.
  - Qur'an imekuja neno kwa neno na Hadithi imekuja kwa Ilham.
  - Qur'an imeshuka katika Swala na Hadithi zimeshuka nyumbani.
  - Qur'an kuna Qudusiy na Nabawiy na Hadithi kuna Nabawiy tu.

- (xii) Jozi ipi inaeleza vema vituo vyote muhimu katika mchakato wa kushuka Qur'an ?
- A Lawhim Mahfudh – Wingu wa dunia – Jabal Hira.
 B Jabal Hira – Lawhim Mahfudh – Wingu wa Dunia.
 C Laylatul Qadr, Lawhim Mahfudh – Jabal Hira.
 D Wingu wa Dunia – Lawhim Mahfudh – Jabal Hira.
 E Lawhim Mahfudh – Jabal Hira – Wingu wa Dunia.
- (xiii) Ni sentensi ipi kati ya zifuatazo inabainisha madai ya Mtume wa uongo Musailama?
- A Kumiliki mali zote za dunia kwakuwa wao ndio viongozi wake.
 B Kumiliki nusu ya dunia na nusu nyingine ni ya Maqurayshi.
 C Kuteremshiwa amri kama ilivyokua kwa Mtume Muhammad (s.a.w).
 D Kuumba dunia kwa idhini ya Allah (s.w) Muumba wa binadamu wote.
 E Kumuingiza Motoni kila atakayekwenda kinyume na amri ya Allah (s.w).
- (xiv) Ishara gani iliyowaongoza maswahaba kumchagua Abu Bakr Swidiq (r.a) kuwa kiongozi wa Dola ya Kiislamu baada ya kutawafu Mtume (s.a.w)?
- A Umashuhuri na mapenzi yake kwa jamii ya Makkah.
 B Upole na huruma yake kwa watu wanyonge na masikini.
 C Kuteuliwa na Mtume (s.a.w) kuongoza Swala ya jamaa.
 D Uchamungu, afya njema na ujuzi wa Qur'an na Sunnah.
 E Ukaribu wake na Mtume (s.a.w) na maswahaba wengine.
- (xv) Ni sababu ipi kubwa iliyosababisha kuanguka kwa Dola ya Kiislamu aliyoiacha Mtume (s.a.w) ?
- A kuwepo kwa harakati za Abdallah bin Sabaa Makka.
 B kugombanishwa na washirikina maadui wa Uislamu.
 C kugombana Waislamu wenyewe kwa wenyewe.
 D Imani dhaifu ya waumini wa dini ya Kiislamu.
 E Fitna za Mayahudi na Wakristo wa Madinah.

2. Oanisha tafsiri za ki-Fiqh zilizopo katika **Orodha A** na istilahi zilizopo katika **Orodha B** kama zinavyotumika katika Ibada ya Swala, kisha andika herufi ya jibu sahihi kwa kila kipengele katika kijitabu chako cha kujibia.

Orodha A	Orodha B
(i) Wito unaoashiria kusimama kwa Ibada ya Swala.	A Qabliya
(ii) Sunnah inayoswaliwa baada ya kuchomoza jua na kabla ya mchana.	B Tashahud
(iii) Nguzo ya matamshi katika swala.	C Takbirat Ihram
(iv) Kifunguzi cha Ibada ya Swala.	D Mutlaq
(v) Maji ya asili yanayofaa kujitwahaishia.	E Dhuha
	F Iqama
	G Adhana

SEHEMU B (Alama 35)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

3. **Linganisha makosa mawili ya watu wa Nabii Lut na yale yanayofanyika katika zama hizi.**
4. **Chambua faida mbili unazoweza kuzipata kwa kuanza kila jambo jema kwa Bismillahir Rahmanir Rahiim.**
5. **Eleza kwa ufupi namna mbili zinazokubalika katika Uislamu kuigawanya elimu.**
6. **Kwa kutumia jedwali andika hoja tano kutofautisha Zakat ya mali na Zakatul Fitri.**
7. (a) **Toa maana ya Fiqh.**
(b) **Onesha jinsi misingi mitatu ya Fiqh inavyotegemeana.**
8. (a) **Eleza maana ya Hadithi sahihi.**
(b) **Taja vigezo vinne vya Hadithi sahihi kwa kuzingatia Matini yake.**
9. **"Sikuwaumba majini na watu ila wapate kuniabudu"(51:56). Eleza namna ambayo mwanadamu atalitekeleza lengo la kuumbwa kwake.**

SEHEMU C (Alama 45)

Jibu maswali matatu (3) kutoka sehemu hii.

10. **Bainisha tofauti nne kati ya Funga ya Ramadhani na Funga za Sunnah.**
11. **Thibitisha kwa kutumia hoja tano kuwa Uislamu unasisitiza utafutaji wa elimu**
12. (a) **Onesha hatua tatu alizochukuwa Mtume (s.a.w) katika kuihifadhi Qur'an kimaandishi.**
(b) **Kwa nini Qur'ani ilinakiliwa upya wakati wa khalifa Uthman (r.a)?**
13. **Kwa kutumia hoja sita eleza madhara watakayopata Waislamu wa leo endapo hawatajifunza historia ya Uislamu.**